

Ali ste že član

Učiteljske tiskarne?

naše malčke pred šolsko dobo poučuje o tem, kaj je prav in kaj ni. Povestica je pisana v prav lepem jeziku. Izredno ljubko jo je ilustrirala Ksenija Prunkova, kakor se prav nji posebno dobro spredujejo podobne ilustracije za naše najmlajše.

Klemenčičevo zgodovinsko čitanko nam prikazuje takole: Zgodovinska čitanka pa kaže naši mladini ob posređenih slikah Hinka Smrekarja življenje in početje človekovo na zemlji od prvih časov pa vse do naših dni, vse to pa s posebnim pogledom na južne Slovane. Tako vodi pisatelj v priljudnem pripovedovanju naše otroke iz sive davnine preko rimskih časov do naselitve Slovencev, dalje v srednji vek in preko lutrovskega časa, turških bojev in kmečkih uporov v novi vek, kjer se posebej ustavi v francoski dobi, okrog l. 1848., ter ob osvobodilnih bojih pred svetovno vojno in med njo. Ocenjevalec zaključuje: Dasi delce ne pomeni kakih mnogih znanstvenih zgodovinskih odkritij, bo vendarle dosegel svoj namen, ker bo naši mladini priljubljen vodnik po zgodovinskih dogodkih zlasti slovenskega naroda. Obenem bo ta knjižica dobro pomagala, da bo naša mladina ob prijetnem branju obnovila in še izpopolnila svoje šolsko znanje.

—mm Odbor Mladinske matice se je razdelil v gospodarski in literarni odsek. V gospodarskem odseku so: Ivan Tavčar (preds.), Rado Grum, Alojz Hreščak, Albert Širok, Jože Zupančič, Anka Levčeva in Andrej Sežun. V literarnem odseku pa so: Josip Ribičič, Janko Samec, Anica Cernejeva, Fran Roš in Vida Tauferjeva. Seja gospodarskega odseka se bo vršila 2. oktobra ob 20. uri. Člani gospodarskega odseka so vabljeni, da se je gotovo udeležijo.

Šolski radio

—r I. Torek, 3. oktobra: Tončkove sanje. V sredo, dne 4. oktobra praznujejo vsi prijatelji živali praznik sv. Frančiška Asiškega, varuha in pokrovitelja drobnih ptic.

V ta namen izvajajo brezposelni učiteljski abiturienti pod vodstvom gđ. Marine Ribičič radijsko igro v treh slikah, »Tončkove sanje«, ki jo je napisal Mitja Ribičič.

1. slika nam pokaže dan življenja mladega Tončka, ki mu pravijo vsi v vasi Hudobni Tonček. Tonček nima prijateljev, vsakomur nagaia, kolikor le more in zna. Njegovi najhujši sovražniki so pa živali. Psi, mučke, petelinčki, še vrabci vedo, da ni varno priti Tončku v bližino. Tonček preživi svoj dan v samih norijah in hudobijah.

2. slika: Ono noč se Tončku sanjajo strašne sanje, v katerih se mu prikazujejo živali kot sodnice. Obsodijo ga na smrt in strašne muke. Teh sanj ga reši mati, ki ga vsega trepetajočega zbudi.

3. slika: Tonček pove mami sanje. Mati mu pove, da živali prav tako občutijo in trpijo kot človek. Tonček sklene, da bo odslej živel tako, da bo zaslužil njihovo prijateljstvo.

—r Petek, 6. oktobra:

Dan na taborjenju.

Skavti-voščiči Bežigradske poskusne šole v Ljubljani so v letošnjem juliju taborili v Mednem. Prikazali bodo kako poteče dan na taboru. Na skavtskem taborjenju je določen dnevni red, ki ga taborjanci točno izvajajo, čeprav so tako mladi kot voščiči (5 do 11 let starosti). Večeri ob tabornem ognju pa so najlepši. Tam se vrste petje in šaljive prigodnice pa tudi resni pogovori.

Oddajo vodi učitelj Miroslav Zor.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 1. oktobra, ob 17. uri predaval g. dr. Jožo Basaj: Obrestna mera in kmečko gospodarstvo.

Učiteljska tiskarna

—t Opozorilo in poprava. Pavel Flere, Josip Jurančič, Andrej Skulj, Ernest Vranc: Naše knjige III. Po domačih krajih stane 18 din in ne 16 din, kakor je pomotoma navedeno v ceniku Učiteljske tiskarne.

—t Ali ste naročili za svojo šolo in zase šolske in pisarniške potrebščine? Naročite pri Učiteljski tiskarni! Svoji k svojim!

—t 15% popust dobe zadrugi Učiteljske tiskarne pri nakupu blaga za lastno uporabo. Izkazati se morajo z zadrugi knjižnicami.

—t Zavedna tovarišica in tovariš nabavljata potrebščine pri Učiteljski knjigarni. Svoji k svojim!

—t Ne dobite boljših knjig za ljudsko šolo kot so: Naše knjige I. Naša prva knjiga; Naše knjige II. Za vse leto; Naše knjige III. Po domačih krajih.

Štanovska organizacija JUU

Iz društev

Vabila

— JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA ZAH. DEL bo imelo 7. okt. 1939. ob 9. uri svoj redni občni zbor v magistratni sejni dvorani z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo o banovinski skupščini — Vončina Elizabeta. 2. Poročilo o glavni skupščini — Gradišar Ana. 3. Blagajniško in tajniško poročilo ter poročilo nadzornega odbora. 4. Volitve. 5. Slučajnosti.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA bo zborovalo v soboto 7. oktobra s pričetkom ob 8. uri v prostorih deške ljudske šole v Škofji Loki. Poleg pedagoškega predavanja, razgovora o vseh aktualnih stanovskih zadevah in volitev novega odbora sta na dnevnem redu tudi poročila o banovinski in državni skupščini. Tudi novodošle tovarišice in tovarišice prijateljsko vabimo! Polnoštevilno in točno.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO ČRNO-MELJ - METLIKA bo zborovalo v soboto, dne 7. oktobra ob 9. uri v Črnomlju. Z zborovanjem je združen občni zbor z volitvami. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo o banov. in drž. skupščini. 3. Poročila funkcionarjev. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Volitve. 6. Slučajnosti. — Volitve se prično točno ob 11. uri in morajo biti liste pravočasno vložene. — Poravnajte članarino in na svideenje v Črnomlju dne 7. oktobra ob 9. uri.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR DESNI BREG bo zborovalo v soboto, dne 7. oktobra 1939. ob 9. uri zjutraj v Mariboru — Narodni dom z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo uprave. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Poročila o banovinski in državni skupščini. 4. Delovni program za leto 1939./40. 5. Volitve nove društvene uprave, nadzorstva in strokovnega odbora. (Pravila JUU, čl. 22. do 31.) Pred zborovanjem je ob 8. uri seja upravnega odbora.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA ima svoj redni občni zbor v soboto 7. oktobra 1939., ob 10. uri v šoli na

Novosti na knjižnem trgu

—k Fr. Lašič: Praktična gospodarska znanja in razumevanja. Učna snov za IV. razred osnovne šole. Po učnem načrtu za osnovne šole.

Ze podnaslov »Učna snov za IV. razred osnovne šole« neprijetno dirne učitelja, ki pozna na eni strani učence in delo na tej stopnji, na drugi strani pa dosedanjí učni načrt. Vežnost in strog okvir. Treba je priznati dobro voljo avtorja, ki je želel »pomagati« onim učiteljem, kateri doslej niso vedeli, kaj bi počeli s tem predmetom pri šolskem delu. Zamislili se pa človek, ko lista po učnem načrtu in knjižici, a pri šolskem delu samem se vprašuje: Čemu vsemu temu naslov »Praktična gospodarska znanja in razumevanja«? In § 44. z. o l. š. ? Ali je tako drobljenje na predmete res tako nujno? Ali ima morda ta nujnost na tej stopnji mladinoslovne ali snovne osnove? Ko listaš po knjižici, se prepričaš, da logične nujnosti ni, ker bi se vsa ta tvarina lahko bolje, lepše in koristnejše podala v okvirju enega edinega »predmeta«, ki bi se lahko označil s »Spoznavanje prirode« ali »Prirodne znanosti«. Ta predmet bi zajel vso »znanost« sedanjih (za to stopnjo popolnoma po nepotrebnem zacefranih) predmetov: spoznavanje prirode in pouk o zdravju in praktična gospodarska znanja in razumevanja (poljedelski nauki in gospodinjstvo). Temu logični principu na osnovni šoli vsekakor ne nasprotuje, torej lahko potem zadostimo tudi mladinoslovnim zahtevam, ki težje na tej stopnji za čim ožjo povezanostjo vsega šolskega dela. Strokovnost snovi na ljudsko šolo, ki je obča vzgojevalnica, ne spada. Nekaj drugega je pa diferencialna snov, ki se postopoma izvaja po razredih navzgor. Upajamo, da nam bo novi učni načrt za ljudske šole, ki je že sestavljen, to

—t Novo šolsko leto prinaša novo delo in skrbi. Za zgodovinski in zemljepisni pouk vam nujno priporočamo, da si nabavite v knjigarni Učiteljske tiskarne sličice za zgodovinski in zemljepisni pouk. Sebi olajšate delo, solarjem napravite pouk zanimiv. Serija 30 slik stane din 4.—

—t Učiteljska tiskarna priporoča cenjenemu učitelstvu brošuro: Moj razred, I. in II. del. Brošuri je spisal tovariš Miloš Ledinek, izdal pa Pedagoški tisk v Mariboru.

—t Otroke imate za v šole. Zanje boste potrebovali šolske potrebščine. Ne oklevajte! Pojdite v Učiteljsko knjigarno v Ljubljani ali pa v podružnico v Mariboru. Postreženi boste povsem zadovoljivo. Svoji k svojim!

—t Ročni katalog za 1939./40. je dotiskan. Kdor si ga še ni naročil, naj stori to takoj.

—t Zemljevid Ljubljane in okolice, kranjskega in škofjeloškega sreza si nabavite, da boste dosegli smoter zemljepisnega pouka. Zemljevida sta po din 180.—. Nikoli ne boste dobili boljšega učnega sredstva.

Jesenicah. Dnevni red: 1. Predavanje. 2. Poročila o skupščinah. 3. Poročila društvenih funkcionarjev. 4. Proračun za leto 1939./40. 5. Volitve novega odbora. 6. Slučajnosti. — Pridite vsi!

— JUU OKRAJNO DRUŠTVO CELJE bo imelo svoj redni občni zbor v soboto, dne 7. oktobra t. l., s pričetkom ob pol 9. uri dop. na I. mestni ljudski šoli v Celju z naslednjim dnevnim redom: 1. Predsednikovo poročilo. 2. Poročila funkcionarjev in nadzorstva ter sklepanje o razrešnici. 3. Poročila o skupščinah JUU (tov. J. Pogačnik). 4. Volitve odbora in odsekov. 5. Proračun. 6. Predlogi in slučajnosti. — Društvena knjižnica bo poslovala. Tiskovine za kandidatske liste dostavlja članstvu na zahtevo takoj društvo. Vabimo vse še neorganizirane, zlasti novodošle tovarišice in tovariše k vstopu v društvo, ki bo spomladí slavilo 70-letnico svojega obstoja.

— JUU SRESKO DRUŠTVO ŠMARJE PRI JELSAH bo imelo zborovanje in redni letni občni zbor dne 14. oktobra ob 10. uri v Rogoški Slatini. Poleg običajnih točk dnevnega reda so na sporedu poročila o skupščinah, volitve vseh funkcionarjev ter predavanja tov. Ljudevita Ivanjšiča o praktičnih kemičnih eksperimentih v ljudski šoli. Pol ure pred zborovanjem se bo vršil v zborovalnem prostoru razgovor zaradi sestave kandidatske liste in se naj tega razgovora udeleži članstvo v čim večjem številu.

— JUU SRESKO DRUŠTVO KRANJ bo imelo v soboto, 7. oktobra 1939. ob pol. 9. uri v Kranju, Narodni dom, redno letno skupščino z naslednjim dnevnim redom: 1. Spominska svečanost za pok. Vit. kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. 2. Situacijsko poročilo. 3. Poročila funkcionarjev in nadzornega odbora. 4. Volitve novega odbora. 5. Poročilo o banovinski in državni učiteljski skupščini. 6. Predlogi in vprašanja. — Kandidatske liste je vložiti pri predsedniku društva najkasneje do začetka zborovanja. — Zamudniki, poravnajte zaostalo članarino! V srez došli in nanovo nameščeni tovarišice, pristopite v društvo, da bodo naše vrste enotne in polnoštevilne!

tudi prinesel. To so ugotovitve z ozirom na sedanji učni načrt za osnovne šole, ki pa seveda avtorja ne zadenejo.

Knjižica obsega 56 strani in vsebuje naslednja poglavja: surovine, žita, sladkorne rastline, vlaknate rastline, sadje, povrtnina, gozdno drevje (to poglavje obsega le dve strani, Slovenija je pa izrazito gozdna pokrajina), zdravilne rastline (še najboljše podano), kрма za živno in gospodarski nauki. V zadnjem poglavju je preveč definicij.

Pri pregledovanju vsebine knjižice se ti stavi še naslednje vprašanje: Komu je knjižica prav za prav namenjena? Učitelju? Učencu? Obema?

Učitelju? Pedagoška znanost (že zopet ta teorija) in praksa pravita, da bi moral učitelj, ko daje in se daje mladini, zajemati v polnem. To se pravi, da se učitelj ne more in ne sme zadovoljiti s onim okvirjem znanja, ki ga želi posredovati otroku, z onim količino znanja, ki si ga naj prisvoji otrok, in nič več. Takega polnega zajemanja pa ta knjižica učitelju ne more nuditi, česar se je avtor gotovo tudi zavedal. Za učitelja torej ta knjižica ne zadostuje in za njega tudi ni nujna, ker imamo v teh panogah že odlična originalna slovenska dela, ki bi jih učitelj, ki poučuje na srednji in višji stopnji, moral poznati in se jih posluževati kot pomoč za šolsko delo. Znana so imena: Bele: Kafol, Humek, Turk, Rehman, Ritig, Bevk, Spiller-Muys, Bošnjak, če hočete tudi Koprivnik itd. Res je, da si vseh del učitelj danes ne more nabaviti, imeti bi jih pa morala vsaka učiteljska knjižnica.

Po vsem tem je torej knjižica namenjena otrokom? Če je tako, potem pa pogrešamo:

1. Ono življenjsko snovno povezanost in nujnost, ki je resnična in jo deca tudi le kot tako vidi, spozna za potrebno in jo razumeva. Strokovna razcefranost je za ljudsko šolo preuranjena, za to stopnjo pa očitno nemogoča. Odbija tudi suhoparen in zgoščen tekst.

2. Živahnih opisov in privlačnih prikazov posameznih življenjskih izsekov, s pomočjo katerih se bi otrok pod učiteljevim vodstvom vživljal v vse panoge prirodnih znanosti. Taki izseki v okvirju te knjižice bi n. pr. lahko

bili: žito je zrelo, Kocka sladkorja, Pri tericah, Pri mizarju itd.

3. Tipičnih ilustracij in posnetkov, ki bi pokazali širši življenjski in delovni proces.

Za učitelje bi bil nujen širši priročnik iz prirodnih znanosti, ki bi poleg prikaza sistematske snovi in njene svojstvene zgradbe z vsemi podatki pokazal tudi vso življenjsko povezanost vseh panog prirodne znanosti v gotovih izsekih n. pr. Naš kruh, Naša gozdna bogastva, Naš dom itd. Za učence bi pa v tem okvirju bila nujna nekaka delovna knjižica, ki bi dopolnjevala skupno ali skupinsko razredno delo, nudila vzpodbujajoče podatke in vsebovala primerne živahne opise, orise in slično.

Škoda, da se je tov. Lašič, ki je pokazal obširno strokovno razgledanost, časovno nekoliko prenegljal in ni čakal novega učnega načrta, ki bi mu dal, upajmo, drug okvir za podobno delo. Zeleni bi, da bi pri novi izdaji zgornje navedbe tudi po možnosti upošteval. V nadi, da to le ne bo učna knjiga za učence, se bodo z brošuro vendar le lahko okoristili oni učitelji, ki, ali nimajo drugih pomožnih knjig, ali pa si žele že »sfrizirane« snovi in lekcije.

Dober priročnik je n. pr. Schreinerjeva »Fizika« in »Kemija« (1891.), deloma tudi Pengov-Ratajec »Poljudna kemija« in Flere »Prirodne sile«, le da so tudi te še enostranske.

—k »Stopetdeset preizkušenih kuhinjskih receptov«, spisala M. Ulčar, poklicna kuharica, po lastnih izkušnjah. To ni običajna zbirka receptov zbranih iz raznih časopisov in knjig, temveč so v knjižici zbrani izključno le recepti, ki jih je pisateljica sama praktično preizkusila. — Knjižico dobi za ceno din 10.—, poštne prosto, vsak, kdor pošlje denar v naprej na poštni čekovni račun št. 14.259 ali naroči na naslov: Mizerit Deziderij, Ljubljana, Dvočakova ulica 8.

—k Tehnika in gospodarstvo, revija, ki jo izdaja Socialno ekonomski inštitut v Ljubljani, ima v svoji 7.-8. številki sledečo vsebino: Drago Potočnik: Investicijska delavnost v naši državi. — Ivan Bratko: Nekometska in tuja posest v Sloveniji. — Filip Uratnik: O gospodarskih in socialnih razmerah v slovenskem šumskem gospodarstvu in lesni industriji od l. 1927.—1937. — Revija izhaja mesečno. — Letna naročnina din 10.—. Naroča se na naslov: »Tehnika in gospodarstvo«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 22.

za jesen prihajajo!

A. & E. Skaberné
Ljubljana

KMETSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI
obrestuje nove vloge po 4 do 5%

V KNJIGARNI UČITELJSKE TISKARNE

v Ljubljani in njeni podružnici v Mariboru dobite vse pisarniške potrebščine za šolo in dom; knjige za šolanje svojih otrok; učila za vse šole; knjige znanstvene in leposlovne vsebine zase, za odraslo mladino, otroke, prijatelje in znance; merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo; papir »Jasnita« za kopiranje načrtov in skic. — V tiskarni se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela od najnavadnejšega pa vse do najbolj finega večbarvnega tiska. — V knjigovazni se vežejo knjige, brošure in izdelujejo najfinejša in ostala knjigoveška dela.

KEMIČNA ČISTILNICA vsakovrstnih oblek
Parno likanje
Pralnica, svetlokalnica
ŠIMENC
Kolodvorska ulica 8
Sprejemališče v Frančiškanski pasazi

Cenjenemu učitelstvu se priporoča

MANUFAKTURNA IN KONFEKCIJSKA VELETRGOVINA

ANTON MACUN • MARIBOR

ki nudi vsakemu po kakovosti najboljše, po okusu najizbranejšo blago! V konfekcijskem oddelku stalno velika izbira plaščev najnovejših krojev